

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра англійської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИЧНА ГРАМАТИКА

напрямок підготовки 6.020303 Філологія (українська мова і література)

освітньо-кваліфікаційний рівень "бакалавр"

Гуманітарний інститут

2015 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	8
II. Тематичний план навчальної дисципліни.	9
III. Програма	
Змістовий модуль I. Морфологія. Самостійні та службові частини мови.	11
Змістовий модуль II. Часи англійського дієслова у активному та пасивному станах.	11
Змістовий модуль III. Модальні дієслова. Умовний спосіб дієслова. Безособові форми англійського дієслова	11
Змістовий модуль IV. Синтаксис.	12
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Практична граматики англійської мови»	13
V. Плани практичних занять.	14
VI. Завдання для самостійної роботи.	23
Карта самостійної роботи студента	25
VII. Система поточного та підсумкового контролю.	26
VIII. Методи навчання.	28
IX. Методичне забезпечення курсу	29
X. Орієнтовні зразки вправ для модульної контрольної роботи	29
XI. Питання до екзамену	30
XII. Зразок екзаменаційної картки.	31
XIII. Рекомендована література	33

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У державних документах з проблем вищої освіти наголошується на необхідності формування нової генерації педагогічних кадрів, підготовленої до якісного забезпечення освітніх потреб особистості, розвитку її інтелектуального та культурного потенціалу. Вирішення цієї проблеми в сучасних умовах вимагає від вчителя глибокого усвідомлення особистісно орієнтованої парадигми освіти, творчого підходу до організації навчально-виховного процесу, комп'ютерної грамотності, володіння іноземними мовами. Значення останнього посилюється тим, що входження України у Європейський освітній простір, інтеграція нашої країни в світову спільноту, практичне приєднання до Болонського процесу підвищує попит на знання іноземної мови як засобу передачі інформації в усній і письмовій формах комунікації. За таких умов підвищення ефективності професійної підготовки майбутнього вчителя іноземної мови є нагальною проблемою сучасної психолого-педагогічної науки і практики, до вирішення якої значною мірою можна наблизитися за умови залучення майбутніх вчителів іноземної мови до вивчення практичної граматики англійської мови у процесі професійної підготовки і професійної діяльності.

Під час написання цієї програми ми спиралися на Лист Міністерства освіти і науки України № 4.1-20/2366 від 04.07.2005 р. "Про основні завдання вищим навчальним закладам на 2005/06 навчальний рік" щодо впровадження кредитно-модульної системи, організації навчального процесу у вищих навчальних закладах III-IV рівня акредитації, виходячи з вимог і принципів Болонської декларації; Типову програму з англійської мови для університетів/інститутів (чотирирічний курс навчання), рекомендованої Міністерством освіти і науки України і призначеної для вищих навчальних закладів освіти IV рівня акредитації, які здійснюють підготовку майбутніх вчителів англійської мови.

Курс практичної граматики є одним з основних дисциплін, який вивчається у педагогічному університеті, що зумовлено професійною значущістю знань, вмінь та навичок з практичної граматики як фахового предмету.

Цей навчальний курс є нерозривно пов'язаним з курсами практики усного і писемного мовлення та практичної фонетики. Він свого роду є пропедевтичним курсом у навчанні теоретичної граматики англійської мови на старших курсах.

В основу програми покладено такі положення:

1. Навчання іноземної мови носить професійно орієнтований характер, тому мета його і зміст визначаються в першу чергу комунікативними, пізнавальними та професійними потребами майбутнього вчителя іноземної мови.

2. Курс практичної граматики англійської мови педагогічного вузу є однією з ланок системи „школа – вуз - післявузівське навчання (підвищення кваліфікації, самоосвіта)”, продовжує шкільний курс і забезпечує підготовку до подальшої самостійної роботи в професійній сфері.

3. Оволодіння граматичною компетенцією розглядається як процес, необхідний викладачеві іноземної мови для подальшого його професійного зростання.

4. Оволодіння граматичною компетенцією здійснюється у відповідності до основних положень теорії мовленнєвої діяльності та комунікації.

5. Викладач і студент розглядаються як активні учасники навчального процесу.

6. Організація навчального процесу з вивчення практичної граматики англійської мови передбачає максимальне врахування потреб, інтересів та особистісних характеристик студента, який виступає як повноправний учасник процесу навчання, побудованого на принципах свідомого партнерства і взаємодії з викладачем, що безпосередньо пов'язано з розвитком самостійності студента, його творчої активності та персональної відповідальності за результати навчання.

Структура і зміст навчальної програми з практичної граматики побудовані відповідно до вимог ECTS (Європейській кредитно-трансферній системі). Саме її розглядають як засіб підвищення мобільності студентів щодо переходу з однієї навчальної програми на іншу. Важливим аспектом запровадження кредитної системи накопичення є можливість враховувати всі досягнення студентів, а не тільки навчальне навантаження.

Загалом, визначення змістових модулів навчання з практичної граматики, узгодження кредитних систем оцінювання студентаспрямовано на вирішення ще однієї задекларованої в Болонній мети – створення умов для вільного переміщення освітян на теренах Європи.

Зміст навчання практичної граматики студентів напряму підготовки 6.020303 Філологія (українська мова і література) у Київському університеті імені Бориса Грінченка відповідно до вимог ECTS розраховано на півроку на денній формі навчання Гуманітарного інституту. Протягом курсу студенти денної форми навчання Гуманітарного інституту оволодівають основними граматичними знаннями, а саме: структура та утворення різних типів речень; система часо-видових форм дієслова у сфері теперішнього, майбутнього та минулого часів; граматичні категорії іменника, прикметника та прислівника; основні функції артикля; семантичні, морфологічні та функціональні характеристики модальних дієслів; неособові форми дієслова та предикативні конструкції з ними; категорії способу, умовний спосіб, його значення та вживання; синтаксис як особливий розділ граматики; пунктуація в складному та простому реченні.

Значна увага приділяється розвитку здібностей студентів щодо використання граматичних структур для досягнення різних комунікативних цілей. Граматичний матеріал подається у контексті удосконалення практики мовлення, і граматичні навички формуються у вправах, які передбачають повторення мовного матеріалу. Використовується індуктивний спосіб введення граматичного матеріалу : студентам пропонується самостійно формулювати правила і знаходити закономірності, спираючись на приклади і попередній мовний досвід. Граматичні вправи побудовано за ступенем складності: від більш контрольованих викладачем до творчих. Наголос зроблено на використанні мовних структур із комунікативною метою в завданнях проблемного характеру.

Оволодіння основами іншомовного спілкування, а саме граматику англійської мови, передбачає досягнення студентами достатнього рівня

комунікативної компетенції, яка складається з мовленнєвої, мовної та соціокультурної компетенції. Граматична компетенція є однією із складових мовної компетенції на рівні з лексичною, фонологічною та орфографічною компетенціями. Мовленнєва компетенція в аудіюванні, говорінні, читанні й письмі взаємозв'язана з мовною компетенцією, а саме включає граматичні знання і продуктивні граматичні навички, окрім лексичних і фонетичних. Наприклад, розвиток навичок усного мовлення передбачає засвоєння необхідних граматичних форм і конструкцій, які студенти повинні використовувати в процесі говоріння автоматично. Автоматичне використання граматичних засобів означає активне володіння граматичними навичками: вибір моделей речень; вибір форм і конструкцій; вибір структурних частин мови і вживання їх з повнозначними словами.

Програма базується на таких принципах:

- **ревалентність**: орієнтована на сучасні вимоги суспільства і професійні потреби студентів;
- **активність**: студенти є активними учасниками навчально-виховного процесу і несуть персональну відповідальність за свій подальший освітній і професійний розвиток;
- **розвиток особистості**: визначається важливість особистісного та інтелектуального розвитку студентів і закладаються умови для реалізації особистості;
- **професійне вдосконалення**: передбачається безперервний самостійний професійний розвиток студентів протягом життя;
- **інтегративність**: усі компоненти програми взаємопов'язані та взаємозумовлені.

Метою навчальної дисципліни "Практична граматики" є ознайомлення студентів з основними поняттями і категоріями системи сучасної граматики англійської мови, практичне вживання мови та формування мовленнєвих навичок і вмінь; формування вмінь оперування понятійним апаратом практичної граматики; розвиток граматичної компетенції студентів, яка складовою мовної компетенції; окреслення шляхів практичного застосування отриманих знань, умінь і навичок з практичної граматики.

Завдання курсу:

- підготувати майбутніх учителів англійської мови до педагогічної діяльності з урахуванням принципів гуманізації та демократизації освіти;
- забезпечити засвоєння студентами систематичних знань з практичної граматики;
- навчити студентів: вільно користуватися англійською мовою у професійних, наукових та інших цілях; володіти чотирма видами мовленнєвої діяльності на відповідному рівні; знати синтаксичні, морфологічні правила і закономірності англійської мови; удосконалювати мовленнєву підготовку шляхом використання автентичних англомовних матеріалів.

Студенти повинні вміти:

- застосовувати отримані теоретичні знання з граматики в практичній діяльності;
- розуміти різноманітні граматичні структури;
- ефективно і гнучко використовувати знання з граматики в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та професійного спілкування;
- висловлюватися з необхідним ступенем деталізованості й тематичної складності, демонструючи вільне володіння прийомами структурної побудови тексту, засобами зв'язності та цілісності на синтаксичному рівні.

Основною формою організації навчання при вивченні дисципліни "Практична граматика" є практичні заняття, індивідуальна робота викладача зі студентами та самостійна робота студентів тощо.

Передбачено проведення самостійної роботи студентів.

Курс "Практична граматика" складається з таких основних розділів і підрозділів:

I. Морфологія: Структурні частини мови. Повнозначні частини мови. Часи англійського дієслова в активному і пасивному станах. Модальні дієслова. Спосіб англійського дієслова. Неособові форми англійського дієслова. **II. Синтаксис:** Просте речення. Складне речення. Пунктуація.

В програмі представлено список літературних джерел, які включають рекомендовану базову навчальну літературу та додаткову літературу, яка допоможе студентам підготуватися до вивчення курсу практичної граматики англійської мови, і в повному обсязі оволодіти майбутнім фахом вчителя англійської мови.

На курс "Практичної граматики" для денної форми навчання (напрямок підготовки 6.020303 Філологія (українська мова і література)) гуманітарного інституту навчальними планом відводиться 108 год.: 28 аудиторно-практичних, 40 год. – самостійна робота, 4 год. – модульні, 36 год. – екзамен.

Форма контролю: екзамен – IV семестр.

**СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ПРАКТИЧНА ГРАМАТИКА”**

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: ПРАКТИЧНА ГРАМАТИКА

Курс: Підготовка (бакалаврів)	Напря́м, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 3</p> <p>Змістових модулів: 4</p> <p>Загальна кількість годин: 108 годин</p> <p>Тижневих годин: 2</p>	<p>Галузь знань 0203 Гуманітарні науки</p> <p>Напря́м підготовки 6.020303 Філологія (українська мова і література)</p> <p>Освітньо- кваліфікаційний рівень “бакалавр”</p>	<p>Обов’язкова</p> <p>Рік підготовки: 2</p> <p>Семестр: 4</p> <p>Практичні: 28 год.</p> <p>Самостійна робота: 40 год.</p> <p>Проміжний модульний контроль – 4 год.</p> <p>Вид підсумкового контролю: екзамен, 36 год.</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Кількість годин, відведених на:					
	Разом	Лекції	Практичні	Індивідуальні	Самостійна робота	Поточний модульний
Змістовий модуль I. Морфологія. Самостійні та службові частини мови						
Т.1. Граматична структура сучасної англійської мови. Загальна класифікація частин мови. The grammatical structure of the modern English. General classification of the parts of speech	2	0	2	0	0	
Т.2. Іменник. The noun	2	0	2	0	0	
Т.3. Артикль. The article	4	0	2	0	2	
Т.4. Прикметник. The adjective Прислівник. The adverb	2	0	2	0	0	
Т.5. Займенник. The pronoun	2	0	0	0	2	
Т.6. Числівник. The numeral	2	0	0	0	2	
Т.7. Службові частини мови. The functional parts of speech	2	0	0	0	2	
Всього	16	0	8	0	8	0
Змістовий модуль II. Часи англійського дієслова в активному та пасивному стані.						
Т.8. Дієслово: загальна характеристика. The verb. typical features	2	0	2	0	0	
Т.9. Часи англійського дієслова в активному стані. The tenses of the English verb in the active voice	2	0	2	0	0	
Т.10. Часи англійського дієслова в пасивному стані. The tenses of the English verb in the passive voice	4	0	2	0	2	
Т.11. Непряма мова. The Reported Speech	4	0	2	0	2	
Модульна контрольна робота № 1	2					2
Всього	14	0	8	0	4	2
Змістовий модуль III. Модальні дієслова. Умовний спосіб дієслова. Безособові форми англійського дієслова.						
Т.12. Модальні дієслова в сучасній англійській мові. Модальні дієслова з різними формами інфінітиву. The modal verbs in the modern English. The modal verbs with different types of the Infinitive	4	0	2	0	2	
Т.13. Способи англійського дієслова. Синтетична та аналітична форми умовного способу. The Mood. Synthetic and analytical forms of the Subjunctive Mood	4	0	2	0	2	
Т.14. Вживання умовного способу англійського дієслова. The usage of the Subjunctive Mood	6	0	2	0	4	
Т.15. Загальна характеристика неособових форм англійського дієслова. The general characteristic of the non-finite forms of the English verb	4	0	2	0	2	

Т.16. Інфінітив. Герундій. Дієприкметник. The Infinitive. The Gerund. The Participle.	4	0	2	0	2	
Всього	22	0	10	0	12	0
Змістовий модуль IV. Синтаксис.						
Т.17. Синтаксис як розділ граматики. Просте речення. Класифікація простого речення. The Syntax as a part of grammar. The simple sentence. The classification of the simple sentence	2	0	0	0	2	
Т. 18. The principal parts of the sentence. The Subject. The Predicate. Підмет. Присудок	2	0	0	0	2	
Т.19. Другорядні члени речення: додаток, означення, обставина. The secondary parts of the sentence: the object, the attribute, the adverbial modifier	2	0	0	0	2	
Т.20. Незалежні елементи речення. The independent elements	2	0	0	0	2	
Т.21. Складносурядне речення. Типи координації. Складнопірядне речення. Види пірядних речень. The compound sentence. The types of coordination. The complex sentence. The types of clauses	4	0	2	0	2	
Т.22. Складносурядно-складнопірядне речення. The compound-complex sentence	2	0	0	0	2	
Т.23. Аналіз речення. The analysis of a sentence	4	0	0	0	4	
Модульна контрольна робота № 2	2					2
Всього	20	0	2	0	16	2
Підготовка до екзамену	36				36	
Разом годин:	108	0	28	0	76	4

III. ПРОГРАМА

Змістовий модуль I. Самостійні та службові частини мови

(The Notional and Functional Parts of Speech)

Практичне заняття 1. Граматична структура сучасної англійської мови. Загальна класифікація частин мови. The grammatical structure of the modern English. General classification of the parts of speech. (2 год.)

Практичне заняття 2. Іменник. The noun. (2 год.)

Практичне заняття 3. Артикль. The article. (2 год.)

Практичне заняття 4. Прикметник The adjective. Прислівник. The adverb. (2 год.)

Змістовий модуль II. Часи англійського дієслова в активному та пасивному станах. Tenses of the English verbs in the Active and Passive voice

Практичне заняття 5. Дієслово: загальна характеристика. The verb: typical features (2 год.)

Практичне заняття 6. Часи англійського дієслова в активному стані. The tenses of the English verb in the Active voice (2 год.)

Практичне заняття 7. Часи англійського дієслова в пасивному стані. The tenses of the English verbs in the Passive voice (2 год.)

Практичне заняття 8. Непряма мова. The Reported Speech (2 год.)

Змістовий модуль III. Модальні дієслова. Умовний спосіб дієслова.

Безособові форми англійського дієслова. The Modal Verbs. The Subjunctive Mood. The non-finite forms of the English Verb

Практичне заняття 9. Модальні дієслова в сучасній англійській мові. Модальні дієслова з різними формами інфінітиву. The modal verbs in the modern English. The modal verbs with different types of the Infinitive. (2 год.)

Практичне заняття 10. Способи англійського дієслова. Синтетична та аналітична форми умовного способу. The Mood. Synthetic and analytical forms of the Subjunctive Mood. (2 год.)

Практичне заняття 11. Вживання умовного способу англійського дієслова. The usage of the Subjunctive Mood. (2 год.)

Практичне заняття 12. Загальна характеристика неособових форм англійського дієслова. The general characteristic of the non-finite forms of the English verb. (2 год.)

Практичне заняття 13. Інфінітив. Герундій. Дієприкметник. The Infinitive. The Gerund. The Participle (2 год.)

Змістовий модуль IV. Синтаксис. The Syntax

Практичне заняття 14. Складносурядне речення. Типи координації. Складнопідрядне речення. Види підрядних речень. The compound sentence. The types of coordination. The complex sentence. The types of clauses. (2 год.)

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Практична граматика»

IV семестр

Разом: 108 год., практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 40 год., проміжний контроль – 4 год.,
екзамен – 36 годин

Модулі	Змістовий модуль I, II, III, IV													
Назва модуля	Морфологія. Часи англійського дієслова. Модальні дієслова. Умовний спосіб дієслова. Безособові форми дієслова Синтаксис													
Кількість балів за модуль	314 балів													
Пр. зан.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Кіл-ть годин	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Теми практичних занять	Grammatical Structure of English. General classification of the parts of speech (10 балів + 1бал (відв.)	The Noun (10 балів + 1бал (відв.)	The Article (10 балів+ 1бал (відв.)	The Adjective. The Adverb (10 балів+ 1бал (відв.)	The verb: typical features (10 балів+ 1бал (відв.)	The tenses of the English verb in the Active voice (10 балів+ 1бал (відв.)	The Tenses of the English Verbs in the Passive voice (10 балів+ 1бал (відв.)	The Reported Speech (10 балів+ 1бал (відв.)	The Modal verbs. The Modals with infinitives (10 балів+ 1бал (відв.)	The Mood. Synthetic and analytical forms of the Subjunctive Mood (10 балів+ 1бал (відв.)	The Usage of the Subjunctive Mood (10 балів+ 1бал (відв.)	The general characteristic of the non-finite forms of the English verb (10 балів+ 1бал (відв.)	The Infinitive. The Gerund. The Participle (10 балів+ 1бал (відв.)	The compound sentence. The types of coordination. The complex sentence. The types of clauses. (10 балів+ 1бал (відв.)
Самостійна робота	5*14 = 70 балів													
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 25+25 = 50 балів													
Види підсумкового контролю	Екзамен 40 балів													

V. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I.

Самостійні та службові частини мови

Практичне заняття 1

Тема: Граматична структура сучасної англійської мови.

Загальна класифікація частин мови

1. Визначення основних понять, що використовуються у даній галузі.
2. Обговорення особливих випадків структурування частин мови.
3. Аналіз граматичної структури сучасної англійської та української мови.

Рекомендована література

1. Навчально-методичний посібник для студентів філологічного та педагогічного факультетів університету, абітурієнтів, слухачів підготовчих курсів і педагогічних класів / Уклад. Є.В.Євєць.- К.: КМПУ імені Б.Д.Грінченка, 2004.- 42 с.
2. Верба Л.Г. Граматика сучасної англійської мови. - К.: "Логос", 1997.
3. Ганич Д.І., Олійник І.С. Словник лінгвістичних термінів - К.: Вища школа, 1985.
4. Гордон Е.М., Крылова И.П. Грамматика современного английского языка: Учебник для ин-тов и фак. иностр. яз. - 2-е изд., исп. и доп.-М.: Высш. школа, 1980.
5. Губарева Т.Ю. Грамматика английского языка в таблицах и схемах.- М.: Лист, 1996.
6. Долгова О.В. Синтаксис как наука о построении речи: Учеб. пособие.- М.: Высш. школа, 1980.
7. Каушанская В.Л. Грамматика английского языка: Пособие для студентов педагогических институтов и университетов. - 7-е изд.- М.: Страт, 2000.-320 с.
8. Каушанская В.Л. Сборник упражнений по грамматике английского языка: Пособие для студентов пед. институтов и универ-тов / В.Л.Каушанская, Р.Л.Ковнер, О.Н.Кожевникова.-М.: Страт, 2000.
9. Качалова К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка.: В 2-х т. Т 1, К.: Методика, 1995.

Практичне заняття 2

Тема: Іменник

1. Визначення поняття про іменник. Морфологічна структура іменників. Граматичні категорії іменника: число, відмінок, рід. Основні синтаксичні функції: підмет, предикатив, додаток. Класифікація іменників: загальні та власні; злічувальні та незлічувальні; абстрактні та конкретні; такі, що означають живу істоту та неживий предмет; предметні та збірні.

2. Утворення множини іменників. Іменники, які вживаються тільки в однині або тільки в множині. Правила правопису множини іменників. Нестандартні випадки утворення множини іменників.

3. Загальний відмінок, присвійний (родовий) відмінок. Багатофункціональність родового відмінку. Іменники в функції означення.

4. Відсутність формального роду в англійській мові. Вираження роду іменників за допомогою словотворчих афіксів та складних слів.

Рекомендована література

1. Каушанская В.Л. Грамматика английского языка: Пособие для студентов педагогических институтов и университетов. - 7-е изд.- М.: Страт, 2000.

2. Каушанская В.Л. Сборник упражнений по грамматике английского языка: Пособие для студентов пед. институтов и универ-тов / В.Л.Каушанская, Р.Л.Ковнер, О.Н.Кожевникова. - М.: Страт, 2000.

3. Качалова К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка.: В 2-х т. Т 1, К.: Методика, 1995.

4. Практикум з граматики англійської мови: Навчальний посібник для студентів I, курсу факультетів іноземних мов, спеціальність "Англійська мова"/ В.Ю.Парашук, Т.В.Савченко, Л.Ф.Грицюк.- Вінниця, Нова книга, 2003.

5. Практическая грамматика английского языка (Е.К.Старшинова, М.А.Васильева и др.); под ред. проф. Т.П.Розендорн.-К.: Пресса Украины, 1994.

Практичне заняття 3

Тема: Артикль

1. Поняття про артикль. Означений та неозначений артиклі.
2. Артиклі з власними назвами.
3. Особливі випадки вживання артиклів.

Рекомендована література

1. Каушанская В.Л. Грамматика английского языка: Пособие для студентов педагогических институтов и университетов. - 7-е изд.- М.: Страт, 2000.

2. Каушанская В.Л. Сборник упражнений по грамматике английского языка: Пособие для студентов пед. институтов и универ-тов / В.Л.Каушанская, Р.Л.Ковнер, О.Н.Кожевникова. - М.: Страт, 2000.

3. Качалова К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка.: В 2-х т. Т 1, К.: Методика, 1995.

4. Практикум з граматики англійської мови: Навчальний посібник для студентів I, курсу факультетів іноземних мов, спеціальність "Англійська мова"/ В.Ю.Парашук, Т.В.Савченко, Л.Ф.Грицюк.- Вінниця, Нова книга, 2003.

5. Практическая грамматика английского языка (Е.К.Старшинова, М.А.Васильева и др.); под ред. проф. Т.П.Розендорн.-К.: Пресса Украины, 1994.

Практичне заняття 4

Тема: Прикметник. Визначення поняття про прикметник. Прості та складні прикметники. Прислівник

1. Дві групи прикметників за значенням: відносні та якісні.
2. Ступені порівняння прикметників: звичайний, вищий та найвищий.
3. Вживання прикметників у визначенні іменників.
4. Основні синтаксичні функції прикметника: предикатив та означення.
5. Поняття про прислівник.
6. Класифікація прислівників.
7. Порівняння прислівників.
8. Порядок прислівників у реченні.

Рекомендована література

1. Каушанская В.Л. Грамматика английского языка: Пособие для студентов педагогических институтов и университетов. - 7-е изд.- М.: Страт, 2000.
2. Каушанская В.Л. Сборник упражнений по грамматике английского языка: Пособие для студентов пед. институтов и универ-тов / В.Л.Каушанская, Р.Л.Ковнер, О.Н.Кожевникова. -М.: Страт, 2000.
3. Качалова К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка.: В 2-х т. Т 1, К.: Методика, 1995.
4. Практикум з граматики англійської мови : Навчальний посібник для студентів I, курсу факультетів іноземних мов, спеціальність “Англійська мова”/ В.Ю.Парашук, Т.В.Савченко, Л.Ф.Грицюк.- Вінниця, Нова книга, 2003.
5. Практическая грамматика английского языка (Е.К.Старшинова, М.А.Васильева и др.); под ред. проф. Т.П.Розендорн.-К.: Пресса Украины, 1994.

Змістовий модуль II. Часи англійського дієслова в активному та пасивному станах

Практичне заняття 5

Тема: Дієслово: загальна характеристика

1. Поняття про дієслово.
2. Морфологічні та синтаксичні функції у реченні.
3. Особова та неособова форма дієслова. Основні форми дієслова.
4. Правильні та неправильні дієслова.
5. Смилові, допоміжні, напівдопоміжні та модальні дієслова.
6. Поняття способу та стану дієслова.

Рекомендована література

1. Каушанская В.Л. Грамматика английского языка: Пособие для студентов педагогических институтов и университетов. - 7-е изд.- М.: Страт, 2000.
2. Каушанская В.Л. Сборник упражнений по грамматике английского языка: Пособие для студентов пед. институтов и универ-тов / В.Л.Каушанская, Р.Л.Ковнер, О.Н.Кожевникова. -М.: Страт, 2000.
3. Качалова К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка.: В 2-х т. Т 1, К.: Методика, 1995.
4. Практикум з граматики англійської мови: Навчальний посібник для студентів I, курсу факультетів іноземних мов, спеціальність “Англійська мова”/ В.Ю.Паращук, Т.В.Савченко, Л.Ф.Грицюк.- Вінниця, Нова книга, 2003.
5. Практическая грамматика английского языка (Е.К.Старшинова, М.А.Васильева и др.); под ред. проф. Т.П.Розендорн.-К.: Пресса Украины, 1994.

Практичне заняття 6

Тема: Часи англійського дієслова в активному стані

1. Утворення, значення, вживання Теперішніх часів англійського дієслова.
2. Утворення, значення, вживання Минулих часів англійського дієслова.
3. Утворення, значення, вживання Майбутніх часів англійського дієслова.

Рекомендована література

1. Каушанская В.Л. Грамматика английского языка: Пособие для студентов педагогических институтов и университетов. - 7-е изд.- М.: Страт, 2000.
2. Каушанская В.Л. Сборник упражнений по грамматике английского языка: Пособие для студентов пед. институтов и универ-тов / В.Л.Каушанская, Р.Л.Ковнер, О.Н.Кожевникова. -М.: Страт, 2000.
3. Качалова К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка.: В 2-х т. Т 1, К.: Методика, 1995.
4. Практикум з граматики англійської мови: Навчальний посібник для студентів I, курсу факультетів іноземних мов, спеціальність “Англійська мова”/ В.Ю.Паращук, Т.В.Савченко, Л.Ф.Грицюк.- Вінниця, Нова книга, 2003.
5. Практическая грамматика английского языка (Е.К.Старшинова, М.А.Васильева и др.); под ред. проф. Т.П.Розендорн.-К.: Пресса Украины, 1994.

Практичне заняття 7

Тема: Часи англійського дієслова в пасивному стані

1. Утворення часів англійського дієслова у пасивному стані.

2. Вживання часів англійського дієслова у пасивному стані. Пряма та непряма мова у пасивному стані.

3. Шляхи перекладу пасивного стану на українську мову.

Рекомендована література

1. Каушанская В.Л. Грамматика английского языка: Пособие для студентов педагогических институтов и университетов. - 7-е изд.- М.: Страт, 2000.

2. Каушанская В.Л. Сборник упражнений по грамматике английского языка: Пособие для студентов пед. институтов и универ-тов / В.Л.Каушанская, Р.Л.Ковнер, О.Н.Кожевникова. -М.: Страт, 2000.

3. Качалова К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка.: В 2-х т. Т 1, К.: Методика, 1995.

4. Практикум з граматики англійської мови: Навчальний посібник для студентів I, курсу факультетів іноземних мов, спеціальність “Англійська мова”/ В.Ю.Парашук, Т.В.Савченко, Л.Ф.Грицюк.- Вінниця, Нова книга, 2003.

5. Практическая грамматика английского языка (Е.К.Старшинова, М.А.Васильева и др.); под ред. проф. Т.П.Розендорн.-К.: Пресса Украины, 1994.

Практичне заняття 8

Тема: Непряма мова

1. Особливості утворення непрямої мови в різних типах запитань.

2. Непряма мова у ствердженнях.

3. Наказові та окличні речення: особливості трансформування у непряму мову.

Рекомендована література

1. Каушанская В.Л. Грамматика английского языка: Пособие для студентов педагогических институтов и университетов. - 7-е изд.- М.: Страт, 2000.

2. Каушанская В.Л. Сборник упражнений по грамматике английского языка: Пособие для студентов пед. институтов и универ-тов / В.Л.Каушанская, Р.Л.Ковнер, О.Н.Кожевникова. -М.: Страт, 2000.

3. Качалова К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка.: В 2-х т. Т 1, К.: Методика, 1995.

4. Практикум з граматики англійської мови: Навчальний посібник для студентів I, курсу факультетів іноземних мов, спеціальність “Англійська мова”/ В.Ю.Парашук, Т.В.Савченко, Л.Ф.Грицюк.- Вінниця, Нова книга, 2003.

5. Практическая грамматика английского языка (Е.К.Старшинова, М.А.Васильева и др.); под ред. проф. Т.П.Розендорн.-К.: Пресса Украины, 1994.

Змістовий модуль III. Модальні дієслова. Умовний спосіб дієслова.

Безособові форми англійського дієслова

Практичне заняття 9

Тема: Поняття модальності. Поняття про модальні дієслова. Засоби вираження модальності. Модальні дієслова з різними формами інфінітиву

1. Вживання модальних дієслів та еквівалентів модальних дієслів : can, may, might, could, must, should, ought to, to be + inf., to have + inf., shall, will, would, dare, need.
2. Модальні дієслова, які мають значення можливості виконання дії: can - could, may - might; модальні еквіваленти: to be able to, to be allowed to.
3. Модальні дієслова, які мають значення необхідності виконання дії: must, should, ought to, shall, dare, need; модальні еквіваленти: to be to, to have to.
4. Вживання модальних дієслів: will, would.
5. Модальні дієслова з різними формами інфінітиву.

Рекомендована література

1. Каушанская В.Л. Грамматика английского языка: Пособие для студентов педагогических институтов и университетов. - 7-е изд.- М.: Страт, 2000.
2. Каушанская В.Л. Сборник упражнений по грамматике английского языка: Пособие для студентов пед. институтов и универ-тов / В.Л.Каушанская, Р.Л.Ковнер, О.Н.Кожевникова. -М.: Страт, 2000.
3. Качалова К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка.: В 2-х т. Т 1, К.: Методика, 1995.
4. Практикум з граматики англійської мови: Навчальний посібник для студентів I, курсу факультетів іноземних мов, спеціальність "Англійська мова"/ В.Ю.Парашук, Т.В.Савченко, Л.Ф.Грицюк.- Вінниця, Нова книга, 2003.
5. Практическая грамматика английского языка (Е.К.Старшинова, М.А.Васильева и др.); под ред. проф. Т.П.Розендорн.-К.: Пресса Украины, 1994.

Практичне заняття 10

Тема: Способи англійського дієслова: дійсний, наказовий, умовний.

Умовний спосіб. Синтетична та аналітична форми умовного способу

1. Поняття про способи англійського дієслова.
2. Поняття про умовний спосіб.
3. Синтетичні та аналітичні форми умовного способу.
4. Шляхи перекладу умовного способу на рідну мову.

Рекомендована література

1. Каушанская В.Л. Грамматика английского языка: Пособие для студентов педагогических институтов и университетов. - 7-е изд.- М.: Страт, 2000.
2. Каушанская В.Л. Сборник упражнений по грамматике английского языка: Пособие для студентов пед. институтов и универ-тов / В.Л.Каушанская, Р.Л.Ковнер, О.Н.Кожевникова. -М.: Страт, 2000.
3. Качалова К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка.: В 2-х т. Т 1, К.: Методика, 1995.
4. Практикум з граматики англійської мови: Навчальний посібник для студентів I, курсу факультетів іноземних мов, спеціальність "Англійська мова"/ В.Ю.Парашук, Т.В.Савченко, Л.Ф.Грицюк.- Вінниця, Нова книга, 2003.
5. Практическая грамматика английского языка (Е.К.Старшинова, М.А.Васильева и др.); под ред. проф. Т.П.Розендорн.-К.: Пресса Украины, 1994.

Практичне заняття 11

Тема: Вживання умовного способу англійського дієслова
у простих і складнопідрядних реченнях

1. Визначити вживання умовного способу у простих реченнях і складнопідрядних.
2. Проаналізувати особливості передачі минулого, теперішнього і майбутнього часу.

Рекомендована література

1. Каушанская В.Л. Грамматика английского языка: Пособие для студентов педагогических институтов и университетов. - 7-е изд.- М.: Страт, 2000.
2. Каушанская В.Л. Сборник упражнений по грамматике английского языка: Пособие для студентов пед. институтов и универ-тов / В.Л.Каушанская, Р.Л.Ковнер, О.Н.Кожевникова. -М.: Страт, 2000.
3. Качалова К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка.: В 2-х т. Т 1, К.: Методика, 1995.
4. Практикум з граматики англійської мови: Навчальний посібник для студентів I, курсу факультетів іноземних мов, спеціальність "Англійська мова"/ В.Ю.Парашук, Т.В.Савченко, Л.Ф.Грицюк.- Вінниця, Нова книга, 2003.
5. Практическая грамматика английского языка (Е.К.Старшинова, М.А.Васильева и др.); под ред. проф. Т.П.Розендорн.-К.: Пресса Украины, 1994.

Практичне заняття 12

Тема: Загальна характеристика безособових форм англійського дієслова

1. Визначити основні дефініції даної проблеми.
2. Проаналізувати загальні спільні та розбіжні ознаки інфінітиву, герундія та дієприкметника.
3. Різноманітні види безособових форм дієслова з точки зору часу та стану.

4. Граматична характеристика безособових форм англійського дієслова.

Рекомендована література

1. Каушанская В.Л. Грамматика английского языка: Пособие для студентов педагогических институтов и университетов. - 7-е изд.- М.: Страт, 2000.
2. Каушанская В.Л. Сборник упражнений по грамматике английского языка: Пособие для студентов пед. институтов и универ-тов / В.Л.Каушанская, Р.Л.Ковнер, О.Н.Кожевникова. -М.: Страт, 2000.
3. Качалова К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка.: В 2-х т. Т 1, К.: Методика, 1995.
4. Практикум з граматики англійської мови: Навчальний посібник для студентів I, курсу факультетів іноземних мов, спеціальність "Англійська мова"/ В.Ю.Паращук, Т.В.Савченко, Л.Ф.Грицюк.- Вінниця, Нова книга, 2003.
5. Практическая грамматика английского языка (Е.К.Старшинова, М.А.Васильева и др.); под ред. проф. Т.П.Розендорн.-К.: Пресса Украины, 1994.

Практичне заняття 13

Тема : Інфінітив. Герундій. Дієприкметник

1. Поняття про інфінітив, герундій, дієприкметник.
2. Номінальні та вербальні характеристики неособових форм дієслова.
3. Форми інфінітиву перехідних дієслів: дійсна неозначена, тривала перфектна, перфектно-тривала; пасивна неозначена, перфектна. Форми інфінітиву неперехідних дієслів: неозначена, тривала, перфектна, перфектно-тривала. Дієслівні та субстантивні синтаксичні ознаки інфінітиву. Вживання інфінітиву без частки "to"(bare infinitive). Форми герундію перехідних та неперехідних дієслів.
4. Відносний характер вираження часу формами герундія. Основні відмінності герундія від віддієслівного іменника на -ing. Герундіальні конструкції.
5. Форми дієприкметника I. Відносний характер вираження часу формами дієприкметника I. Особливості форми дієприкметника II. Предикативні конструкції з дієприкметником.

Рекомендована література

1. Каушанская В.Л. Грамматика английского языка: Пособие для студентов педагогических институтов и университетов. - 7-е изд.- М.: Страт, 2000.
2. Каушанская В.Л. Сборник упражнений по грамматике английского языка: Пособие для студентов пед. институтов и универ-тов / В.Л.Каушанская, Р.Л.Ковнер, О.Н.Кожевникова. -М.: Страт, 2000.

3. Качалова К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка.: В 2-х т. Т 1, К.: Методика, 1995.

4. Практикум з граматики англійської мови: Навчальний посібник для студентів I, курсу факультетів іноземних мов, спеціальність “Англійська мова”/ В.Ю.Паращук, Т.В.Савченко, Л.Ф.Грицюк.- Вінниця, Нова книга, 2003.

5. Практическая грамматика английского языка (Е.К.Старшинова, М.А.Васильева и др.); под ред. проф. Т.П.Розендорн.-К.: Пресса Украины, 1994.

Змістовий модуль IV. Синтаксис

Практичне заняття 14

Тема: Складносурядне речення. Типи координації. Складнопідрядне речення. Порядок слів. Місце підрядного речення. Види підрядних речень

1. Визначення поняття про складносурядне речення.

2. Типи координації: з'єднувальна, розділова, протиставна, причинно-наслідкова.

3. Визначення поняття про складнопідрядне речення.

4. Типи координації підрядних речень: сидентично(сполучниковий зв'язок) та асидентично (безсполучниковий зв'язок).

Рекомендована література

1. Каушанская В.Л. Грамматика английского языка: Пособие для студентов педагогических институтов и университетов. - 7-е изд.- М.: Страт, 2000.

2. Каушанская В.Л. Сборник упражнений по грамматике английского языка: Пособие для студентов пед. институтов и универ-тов / В.Л.Каушанская, Р.Л.Ковнер, О.Н.Кожевникова.-М.: Страт, 2000.

3. Качалова К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка.: В 2-х т. Т 1, К.: Методика, 1995.

4. Практикум з граматики англійської мови: Навчальний посібник для студентів I, курсу факультетів іноземних мов, спеціальність “Англійська мова”/ В.Ю.Паращук, Т.В.Савченко, Л.Ф.Грицюк.- Вінниця, Нова книга, 2003.

5. Практическая грамматика английского языка (Е.К.Старшинова, М.А.Васильева и др.); под ред. проф. Т.П.Розендорн.-К.: Пресса Украины, 1994.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Змістовий модуль I. Самостійні та службові частини мови – 8 годин

1. Опрацювати спеціалізовану літературу за розділами: структурні частини мови (прийменник, сполучник, частка, артикль) та повнозначні частини мови (слова категорій стану, модальні слова).
2. Проаналізувати особливості множини іменників запозичених в англійську мову з інших мов.
3. Знайти в англійській художній літературі (за вибором студента) речення-приклади на вживання артиклю.
4. Виконати переклад уривку з української художньої літератури (за вибором студента) на англійську мову, враховуючи особливості передачі значення слів різних частин мови.

Змістовий модуль II. Часи англійського дієслова в активному та пасивному станах – 4 годин

1. Проаналізувати особливості вираження часових форм англійського дієслова (Indefinite, Continuous, Perfect, Perfect Continuous) у порівнянні з українською мовою, виконуючи творчу роботу: змінити діалог з англійської художньої літератури (за вибором студента) на непряму мову.
2. Знайти в англійській художній літературі (за вибором студента) речення-приклади часових форм англійського дієслова у контексті проблеми узгодження часів англійського дієслова.
3. Виконати переказ уривку з англійської художньої літератури (за вибором студента), трансформуючи дієслова через пасивний стан.

Змістовий модуль III. Модальні дієслова. Умовний спосіб дієслова.

Безособові форми англійського дієслова – 12 годин

1. Опрацювати спеціалізовану літературу за означеною проблемою.
2. Здійснити пошукову роботу: виписати речення-приклади з науково-публіцистичної англійської літератури (за вибором студента), де відображається широке вживання модальних дієслів.
3. Проаналізувати особливості вживання неособових форм англійського дієслова у порівнянні з українською мовою, виконуючи творчу роботу: змінити

звичайні складнопідрядні речення з англійської художньої літератури (за вибором студента) на предикативні конструкції.

4. Знайти в англійській художній літературі (за вибором студента) речення-приклади, що відображають вживання інфінітиву.

5. Знайти в англійській художній літературі (за вибором студента) речення-приклади, що відображають вживання герундія.

6. Знайти в англійській художній літературі (за вибором студента) речення-приклади, що відображають вживання дієприкметника (дієприслівника).

7. Виконати переказ уривку з англійської художньої літератури (за вибором студента), трансформуючи зміст через не особові форми дієслова.

8. Здійснити пошукову роботу: вписати сталі вирази, де вживається означена категорія дієслів.

Змістовий модуль IV. Синтаксис – 16 годин

1. Проаналізувати особливості синтаксису англійської мови у порівнянні з українською мовою .

2. Здійснити аналіз-розбір 10 простих речень з оригінальної англійської художньої літератури (за вибором студента), враховуючи особливість природи англійського підмета і присудка.

3. Знайти в англійській художній літературі (за вибором студента) двочленні та одночленні речення.

4. Виконати переказ уривку з англійської художньої літератури (за вибором студента), трансформуючи дієслова через пасивний стан.

5. Упорядкувати правила узгодження присудка з підметом, демонструючи приклад з оригінальної англійської художньої літератури (за вибором студента).

6. Знайти в англійській художній літературі (за вибором студента) складнопідрядні речення додатка.

7. Знайти в англійській художній літературі (за вибором студента) складнопідрядні речення означення.

8. Знайти в англійській художній літературі (за вибором студента) складнопідрядні речення обставини.

9. Написати твір (тематика за вибором студента) англійською мовою, використовуючи складносурядні та складнопідрядні речення, враховуючи правильне розташування знаків пунктуації.

10. Дослідити вживання знаків пунктуації на прикладах відповідних речень з наукової англійської літератури.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання
Змістовий модуль I. Морфологія. Самостійні та службові частини мови			
Артикль	Практичні заняття	5	
Займенник	Практичні заняття	5	
Числівник	Практичні заняття	5	
Службові частини мови	Практичні заняття	5	
Всього балів		20	
Змістовий модуль II. Часи англійського дієслова в активному і пасивному стані			
Дієслово. Загальна характеристика	Практичні заняття	5	
Часи англійського дієслова в активному стані	Практичні заняття	5	
Часи англійського дієслова в пасивному стані	Практичні заняття	5	
Непряма мова	Практичні заняття	5	
Всього балів		20	
Змістовий модуль III. Модальні дієслова. Умовний спосіб дієслова. Безособові форми дієслова			
Модальні дієслова в сучасній англійській мові. Модальні дієслова з різними формами інфінітиву	Практичні заняття	5	
Способи англійського дієслова. Синтетична та аналітична форми умовного способу	Практичні заняття	5	
Вживання умовного способу англійського дієслова	Практичні заняття	5	
Загальна характеристика безособових форм	Практичні заняття	5	
Інфінітив. Герундій. Дієприкметник	Практичні заняття	5	
Всього балів		25	
Змістовий модуль IV. Синтаксис			
Складносурядне речення. Типи координації. Складнопідрядне речення. Порядок слів. Місце підрядного речення. Види підрядних речень	Практичні заняття, індивідуальне заняття	5	
Всього балів		5	
Всього балів за семестр		70	

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів з дисципліни «Практична граматики англійської мови» оцінюються відповідно до вимог ECTS, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів більше 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Розрахунок рейтингових балів з коефіцієнтом та систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів з коефіцієнтом

IV семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування практичних занять	1	14	14
2.	Виконання завдань з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	14	70
3.	Робота на практичному занятті, в т.ч. дискусія, виступ, повідомлення	10	14	140
4.	Модульна контрольна робота	25	2	50
Максимальна кількість балів - 274				
Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів становить $60/274 = 0,2$				
6.	Екзамен	40	1	40

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, представлення презентації, екзамен.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування;

підсумкове письмове тестування, словниковий диктант, пошукова робота.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

**Порядок переведення рейтингових показників успішності
у європейські оцінки ECTS**

Оцінка за шкалою ECTS	Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою
A	90 – 100	«відмінно»
B	82 – 89	«добре»
C	75 – 81	
D	69 – 74	«задовільно»
E	60 – 68	
FX	35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)
F	1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3.

Таблиця 8.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання фактичного матеріалу в заданому обсязі та вміння продемонструвати знання засобами англійської мови; за відсутність лексичних, граматичних та фонетичних помилок у мові; грамотне та чітке мовлення; за вияв креативності у виконанні поставлених завдань.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, але за умови наявності у відповідях студента незначних помилок.

«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в неповному обсязі, неповноту розкриття теми та порушену логіку висловлювання, наявність незначної кількості граматичних помилок, які студент спроможний усунути за допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час демонстрації рівня засвоєння знань поверхова, фрагментарна; відсутність розкриття теми, характеризується не володінням граматичним матеріалом. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється у письмовій формі.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

У таблиці представлено розподіл балів, що присвоюються студентам упродовж вивчення дисципліни «Практична граматики англійської мови».

Кількість балів за роботу на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

Словесні: пояснення, розповідь, бесіда, тренінг.

Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

Практичні: вправи.

2. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою, комп'ютером.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; застосування методів активізації навчання тощо.

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

Навчально методичним забезпеченням курсу «Практична граматики» є:

- робоча навчальна програма;
- навчальні посібники;
- засоби поточного та підсумкового контролю;
- завдання для індивідуального завдання;
- завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни;
- ресурси глобальної комп'ютерної мережі.

X. ОРІЄНТОВНІ ЗРАЗКИ ВПРАВ ДЛЯ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Match the terms with their definitions.

1. Functional Parts of Speech	A. denote extralinguistic phenomena such as things, actions, qualities, emotions.
2. The Category of Tense	B. are composed of one root morpheme and one or more derivational morphemes.
3. The Category of Aspect	C. imply that actions or states expressed by these verbs may go on indefinitely without reaching any logically necessary final point.
4. Notional Parts of Speech	D. expresses the relationship between the time of the action and the time of speaking.
5. Derivative verbs	E. denote relations and connections between notional words or sentences.
6. Non-terminative verbs	F. shows the way or manner in which an action is performed, that is whether the action is perfective, imperfective, momentary, iterative, inchoative, durative.

2. Complete the following sentences.

- Most verbs denote (7) ... or (8)...
- The verb in its finite forms possesses the morphological categories of (9) ... , (10) ... , (11) ... , (12) ... , (13) ... , (14) ... , (15)
- According to their morphological composition verbs can be divided into (16) ... , (17) ... , (18) ... , (19)
- The basic verb forms are: (20) ... , (21) ... , (22) ... , (23)
- The syntactical function of the verb is that of the (24)
- The non-finite forms (or verbals) are four in number, they are: (25) ... , (26) ... , (27) ... , (28)
- Non-finite verb forms possess the verbal categories of (29)..., (30)...,(31)...

3. Fill in the gaps with the correct form of the Present Simple of the verbs in brackets.

In Britain, when couples (52) ... (get) married, they usually (53) ... (invite) their family and friends. The bride's father (54) ... (bring) the bride to the ceremony. She usually (55) ... (wear) a white dress. The 'best man' (56) ... (help) the groom before and at the wedding. Usually he (57) ... (be) a very good friend of the groom. After the ceremony there (58) ... (be) a special meal and a party. At the end of the meal, the bride and the groom (59) ... (cut) their wedding cake together and all the guests (60) ... (get) a piece. After the party the bride and groom (61) ... on their honeymoon.

XI. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Classification of the parts of speech in English.
2. The Noun: the grammatical category of number.
3. The Noun: the grammatical category of case.
4. The Article as a functional part of speech. The use of articles.
5. The Adjective as a notional part of speech. Degrees of comparison of adjectives.
6. The Pronoun as a notional part of speech. Classification of pronouns.
7. The Adverb as a notional part of speech. Classification and degrees of comparison of adverbs.
8. The Numerals as a notional part of speech. Grammatical characteristics of numerals.
9. The Functional parts of speech (The Preposition. The Conjunction. The Particle)
10. The formation and use of the Present tenses in the Active Voice.

11. The formation and use of the Past tenses in the Active Voice.
12. The formation and use of the Future tenses in the Active Voice.
13. The formation and use of the Passive Voice in English. Types of passive constructions.
14. Modal Verbs: primary meaning / secondary meaning.
15. Non-finite forms of the verb: the infinitive.
16. Non-finite forms of the verb: the gerund.
17. Non-finite forms of the verb: the Present Participle; the Past Participle.
18. The Mood. The Indicative Mood. The Imperative Mood. The Oblique Mood.
19. Simple Sentence. The Parts of the Sentence.
20. Composite Sentence. Types of connection: coordination / subordination. Types of subordinate clauses.

ХІІ. ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КАРТКИ

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра англійської філології

Екзамен з практичної граматики англійської мови
напряом підготовки 6.020303 Філологія (українська мова і література)
(денна форма, повна вища освіта, ІІ курс, освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»)

Екзаменаційний білет № 5

1. The Pronoun as a notional part of speech. The classification of pronouns.
2. The Subject as the principal part of the sentence.
3. Practical assignment.

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології
(протокол № _____ від _____ 2015р.)

Екзаменатор

доц. Матвейченко В.В.

Завідувач кафедри

доц. Якуба В.В.

Practical Assignment

Card № 5

1. Give the comparative and the superlative degree of the following adjectives.

Good, active, nervous, fine, courageous.

2. Choose the right variant using the Present Perfect, the Past Indefinite or the Past Continuous Tense.

1. They (have seen/ saw/were seeing) this film last week. 2. She (painted/has painted/was painting) the picture when I came. 3. I (made/ have made/was making) my report when you entered the hall. 4. They (learnt/were learning/have learnt) the new words yesterday from three till seven. 5. It (rained/has rained/was raining) this week.

3. Point out two-member sentences (say whether they are complete or elliptical) and one-member sentences.

1. He stared amazed at the calmness of her answer. (Galsworthy) 2. We must go to meet the bus not to miss it. (Cronin) 3. Obedient little trees, fulfilling their duty. (Kahler)

XIV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Блох М.Я. Практикум по грамматике английского языка: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по спец. № 2103 "Иностранные языки" / М.Я.Блох, А.Я.Лебедева, В.С.Денисова.- М.: Просвещение, 1985.-175 с.
2. Верба Г.В., Верба Л.Г. Довідник з граматики англійської мови: Довідк. вид. - 3-те вид.- К.: Освіта, 1993. - 320 с.
3. Верба Л.Г. Граматика сучасної англійської мови. - К.: "Логос", 1997. - 352 с.
4. Каушанская В.Л. Грамматика английского языка: Пособие для студентов педагогических институтов и университетов. - 7-е изд.- М.: Страт, 2000.-320 с.
5. Каушанская В.Л. Сборник упражнений по грамматике английского языка: Пособие для студентов пед. институтов и универ-тов / В.Л.Каушанская, Р.Л.Ковнер, О.Н.Кожевникова. -М.: Страт, 2000. - 215с.
6. Качалова К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка.: В 2-х т. Т 1, К.: Методика, 1995. - 368 с.
7. Практикум з граматики англійської мови : Навчальний посібник для студентів I, курсу факультетів іноземних мов, спеціальність "Англійська мова"/ В.Ю.Паращук, Т.В.Савченко, Л.Ф.Грицюк.- Вінниця, Нова книга, 2003. – 296 с.
8. Практическая грамматика английского языка (Е.К.Старшинова, М.А.Васильева и др.); под ред. проф. Т.П.Розендорн.-К.: Пресса Украины, 1994. - 238 с.

Додаткова:

1. Ганич Д.І., Олійник І.С. Словник лінгвістичних термінів - К.: Вища школа, 1985. – 360 с.
2. Гордон Е.М., Крылова И.П. Грамматика современного английского языка: Учебник для ин-тов и фак. иностр. яз. - 2-е изд., исп. и доп.-М.: Высш. школа, 1980. - 335 с.
3. Губарева Т.Ю. Грамматика английского языка в таблицах и схемах.- М.: Лист, 1996. - 112 с.
4. Долгова О.В. Синтаксис как наука о построении речи: Учеб. пособие.- М.: Высш. школа, 1980. - 191 с. - (Б-ка филолога).
5. Зверева Е.А., Труевцева О.Н., Щукарева Н.С. Модальные глаголы в английском языке: Сборник упражнений под ред. Е.А.Рейман.- Л.: Наука, 1967. - 240 с.
6. Истомина Е.А., Саакян А.С. Английская грамматика: Теория и практика для начинающих: English Grammar: Theory and Practice for Beginners: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений.- М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2002.-320 с.
7. Керножицкая О.А. Английский язык. Задания по грамматике (временные и неличные формы глагола в схемах, таблицах и упражнениях): Для абитуриентов, слушателей курсов, студентов филологических факультетов.- Киев: Тандем, 1997. - 256 с.
8. Практическая грамматика английского языка / Е.К.Старшинова, М.А.Васильева и др.; Под ред. проф. Т.П.Розендорн. - К.: Пресса Украины, 1994. - 238 с.
9. Alex Alsina, Joan Bresnan, Peter Sells. Complex Predicates. - CUP, 1997. - 350 pp.

10. Christian Mair. *Infinitival Complement Clauses in English / A study of syntax in discourse.* - CUP, 1990. - 272 pp.
- G. R. Palmer. *Mood and Modality.* - CUP, 1986. - 256 pp.
11. Farrell Ackerman, Gert Webelhuth. *A Theory of Predicates.* - Cambridge University Press, 1998. - 176 pp.
12. Laurie Bauer. *English Word-Formation.* - CUP, 1983. - 326 pp.
13. M. H. Klaiman. *Grammatical Voice.* - CUP, 1991. - 352 pp.
14. Quirk R., Greenbaum S., Leech G., Svartvik I. *A university grammar of English.* / под ред. И.П.Верховской. - М.: Высшая школа, 1982. - 391 p.